

Nu er Forholdet det, at den Beskyttelse, der en Gang har været paa Kartoffelmel, er afskaffet ved Loven af 1863, saa der er ingen Beskyttelse paa dette Punkt. Der var en Beskyttelse af $2\frac{1}{2}$ Øre, som nu er falden bort; altsaa, Tolden er fuldstændigt ophævet. Men ikke desto mindre er der et Selskab, der har lavet en Fabrik i 1900, og som nu paastaar, at denne Fabrik ikke rigtig kan gaa, hvorfor den vil have nogen Beskyttelse. Det er paa samme Maade, siger jeg til mig selv, som hvis jeg lavede en eller anden Virksomhed og ikke kunde klare mig uden at lægge en Skat paa Landets Befolkning; saa gad jeg vidst, hvad der berettigede mig dertil. Det er galt nok med den gamle Beskyttelse, vi have, vi skulde dog ikke komme ind paa at lave nogen ny, og fremfor alt maa Landbruget frabede sig, at der tages noget som helst Hensyn til det i den Henseende. I Andragende Nr. 47, som ærede Medlemmer ville have haft Lejlighed til at se, siger man, at Fabrikkerne ikke have været i Stand til at skaffe sig det fornødne Kvantum Raamateriale, nemlig Kartoffler, til en saadan Pris, at Driften kan blive lønnende, og at det er utvivlsomt, at man gennem en Aarrække vil blive nødt til at betale en Pris af 2 Kr. 50 Øre pr. Td. osv., medens Prisen i Tyskland kun er 1 Kr. 35 Øre à 1 Kr. 80 Øre pr. Td. Ja, det er der virkelig ikke noget at gøre ved, thi naar Landmændene kunne faa $2\frac{1}{2}$ Kr. — de faa for Resten 3—4 og somme Tider 5 Kr. i Vestjylland for deres Kartoffler — er der ikke noget at sige til, at denne Fabrik ikke kan faa dem til 2 Kr., men er nødt til at betale mindst $2\frac{1}{2}$ Kr.; i hvert Fald ønsker Landbruget ikke nogen som helst Beskyttelse i den Retning. Den nævnte Fabrik taler ogsaa om, at det er nødvendigt, at den bliver beskyttet mod Udlandets Overproduktion, at altsaa Landmændene skulde betale et Par Øre mere pr. Pd. Kartoffelmel af Hensyn til denne Fabrik; det vilde ikke være særlig rimeligt. Og saa siger man, at de vestjydske Egne, Hedeegnene, kunne trænge ganske anderledes til Hjælp end de fede Egne, hvor Sukkerroeavlens fremdeles beskyttes osv. Det er Tanker, som jeg ikke saadan videre skønner paa. Det næste Andragende, Andragendet under Nr. 51, er ogsaa ganske morsomt; jeg smilede ad det i Gaar, og jeg kan ikke læse det uden at smile paa ny. Det er 502 Kartoffeldyrkere i Holstebroegnen, der klage over, at de oversvømmes af Kartoffelmel fra tyske og holland-

ske Fabrikkers Overproduktion. Man faar i det hele det Indtryk, at det er ikke disse 502 jydske Landmænd, der have skrevet dette Andragende, thi det er særlig Fabrikantinteresser, som komme til Orde her. Disse Landmænd tale ligeledes om, at Fabrikken ikke kan faa Kartoffler nok, fordi den Pris, som Fabrikken kan give, nemlig 2 Kr., er saa lav, at det er tvivlsomt, hvorvidt det ikke betaler sig lige saa godt at fodre Kartofflerne op paa Svin og Fedekvæg osv. Jeg skal ikke trætte det høje Ting med alt dette, men skal henvise ærede Medlemmer til at læse dette Andragende, der findes som Bilag til Folketingets Betænkning Side 105. At det skulde være mere fordelagtigt at bruge Kartoffler til Foder for Kreaturer, fordi disses Værdi er afhængig af saa mange Omstændigheder, f. Eks. af, om der er ordentlige Priser paa dem osv., er noget, som det ikke er værd at skænke nogen Opmærksomhed. Nej, dette Forsøg paa at smugle en Landbrugsbeskyttelse ind, betyder ingen Ting; det ville de vestjydske Bønder sikkert meget have sig frabedt; de trænge ikke til nogen saadan Fabrik for at faa mere for deres Kartoffler; hvis det skulde vise sig, at det ikke kan betale sig at dyrke Kartoffler, saa dyrke de noget andet.

Jeg skal indskrænke mig til disse Bemærkninger angaaende selve Toldlovsforslaget som Helhed. Jeg vil sige — hvad vel ogsaa ærede Medlemmer have faaet Indtrykket af —, at jeg priser dette Forslag som et godt Forslag, der peger i den rigtige Retning, hviler paa rigtige Principper og er affattet paa en saadan Maade, at man man haabe og tro, at der er Mulighed for at naa en heldig Løsning. Og jeg vil føje til, som jeg sagde i Begyndelsen af mit Foredrag, at jeg har arbejdet med mange Toldlovsforslag — dette er det 11te —, men der er intet Toldlovsforslag, jeg har været saa glad ved at arbejde med som dette; jeg er tilbøjelig til at sige, at det er det bedste Toldlovsforslag, der har været forelagt Rigsdagen i den Tid, jeg har siddet her i Landstinget; og derfor er det en selvfølgelig Sag, at jeg ønsker, det maa bringes til en heldig Løsning.

Jeg skal dernæst sige et Par Ord om de andre Love. Med Hensyn til Sukkerloven vil en af mine Meningsfæller senere tage Ordet, og derfor skal jeg angaaende den indskrænke mig til ganske enkelte Bemærkninger. At der her foreslaas en Nedsættelse af Beskyttelsen er i sin gode Orden. Som det i det hele taget er rigtigt at stille mod Nedsættelse i Beskyttelsen, er